

Bilag B: Status på arbejdet i de enkelte udvalg og indspil til Den regionale udviklingsplan

Udvalget vedrørende landdistrikter

Udvalget vedrørende landdistrikter har i løbet af foråret 2007 påbegyndt processen med udarbejdelse af et oplæg til en strategi for landdistrikternes udvikling i Region Midtjylland. Udvalget besluttede at benytte to udvalgsmøder til udarbejdelse af et oplæg til strategi, som kan fungere som grundlag for afholdelse af en minikonference i juni med eksterne repræsentanter på landdistriktsområdet.

Som oplæg til udvalgets møde i marts var der udarbejdet en række forskellige scenarier for udviklingen i landdistrikterne, som udvalget kommenterede og drøftede. Scenarierne vedrørte bl.a. bosætning, natur og erhvervsudvikling. Udvalgets kommentarer hertil indgik i det videre arbejde med et oplæg til strategi.

Til grundlag for udvalgets møde i maj forelå et oplæg til sigtelpunkter i en strategi, som omfattede følgende fire overskrifter:

1. Erhvervsudvikling og bæredygtig vækst
2. Udvikling af serviceniveau
3. Kultur, identitet og sammenhængskraft
4. Naturen som ressource

Med til udvalgets møde i maj var der desuden inviteret to eksterne deltagere med henblik på at give input og sparring til strategioplægget: en forsker fra Institut for Udvikling i Landdistrikter (IFUL) ved Syddansk Universitet og direktøren for Landdistrikternes Fællesråd. Begge leverede et oplæg om deres perspektiver på udviklingen. Gæsternes oplæg samt udvalgets kommentarer til strategioplægget indgår i det videre arbejde med strategien.

Udvalget har besluttet at afholde en minikonference den 28. juni med henblik på at få input til strategioplægget og skabe en fælles forståelse af strategien blandt aktørerne. De ovennævnte sigtepunkter fungerer som disponerende ramme om konferencen. Kommuner, organisationer mv. indbydes til minikonferencen.

Hovedpunkterne i indspillet til Den regionale udviklingsplan tegner til at blive med udgangspunkt i de ovennævnte fire sigtepunkter. Der er indtil videre drøftet følgende fokusområder i forhold til sigtepunkterne:

I forhold til sigtepunktet "erhvervsudvikling og bæredygtig vækst" er der fokus på at skabe vækst, herunder flere arbejdspladser og tiltrække arbejdskraft til eksisterende arbejdspladser primært inden for landdistrikternes styrkepositioner og med fokus på tilgængelighed for beboerne i landdistrikterne. Hertil kommer fokus på brobygning og samarbejde mellem vidensmiljøer og erhvervsliv samt opkvalificering af arbejdsstyrken med muligheder for uddannelse og kompetenceudvikling.

I forhold til sigtepunktet "udvikling af serviceerhverv" drejer det sig om at bevare og udvikle de offentlige servicetilbud på alle myndighedsniveauer, med henblik på at styrke bosætning og erhvervsudvikling i landdistrikterne i Region Midtjylland.

Kultur- og foreningslivet skal fastholdes og styrkes for at udvikle attraktive levevilkår, fælles identitet og sammenhængskraft i lokalsamfundene.

Endelig skal beskyttelse, bæredygtig benyttelse og adgang til naturen sikres for at bevare og udvikle attraktive levevilkår i landdistrikterne.

Udvalget for kultur, turisme og oplevelsesøkonomi

Udvalget vedrørende kultur, turisme og oplevelsesøkonomi påbegyndte sine overvejelser om udarbejdelse af en strategi for oplevelsesøkonomien i regionen på sit møde i marts måned 2007.

Som oplæg til udvalgets drøftelser var udarbejdet en række visioner/provokationer for udviklingen inden for oplevelsesøkonomien.

Med udgangspunkt i disse drøftelser udarbejdede administrationen et første udkast til vision for oplevelsesøkonomien i 2025. Dette udkast indeholder tre pejlemærker:

- OASE – Natur- og kulturlandskaber
- PERVASIVE CULTURE – Kultur, kreativitet og design i alt!
- DET GODE LIV – Fødevarer – sundhed – miljø og energi

På udvalgmødet i maj arbejdede udvalget videre med strategioplægget. Til inspiration herfor var inviteret Jørgen Smidt-Jensen, Kulturhistorisk Museum Randers og Poul Anker Lübker, Lübker Golf Resort. Oplægsholderne var også blevet bedt om at give et bud på en strategi for

udvikling af oplevelsesøkonomien. De to oplæg samt udvalgets kommentarer til strategioplægget indgår i det videre arbejde.

Den 29. juni afholdes en mini-konference om strategien. Formålet med konferencen er at få yderligere input til strategioplægget og at skabe en fælles forståelse af strategi-oplægget blandt aktørerne. Deltagerne i konferencen forventes at repræsentere både markante og provokerende synspunkter og nøgleaktører indenfor området.

Hovedpunkterne i indspillet til RUP tegner til at blive med udgangspunkt i ovennævnte pejlemærker, idet der under emnet

- "Oase" bl.a. forventes at indeholde noget om autentiske natur- og kulturlandskaber og oplevelser, fordybelse og ro ved havet og i de grønne oaser
- "Pervasive culture" bl.a. forventes at indeholde noget med at RM er en "kultur- og kunstreaktor". Der er gode faciliteter for kunstnerne og kulturlivet, der gør det er attraktivt og udviklende for den enkelte at arbejde og bo i regionen. Kunst og design bruges aktivt i det offentlige rum og indgår i byudvikling, arkitektur og den fysiske planlægning.
- "Det gode Liv" bl.a. forventes at indeholde noget om fødevarer – sundhed – miljø og energi. Lokalt forarbejdede kvalitetsfødevarer m.v.

28. august 2007 færdigbehandler udvalget strategioplægget.

31. august 2007 præsenteres strategioplæg på fællesmøde for Udvalget for Den regionale Udviklingsplan og Kontaktrådet

Udvalget vedr. uddannelse og kompetence

Det midlertidige udvalg vedrørende uddannelse og kompetencer har fået følgende kommissorium til understøttelse af Regionsrådets opgaver i 2007:

- udarbejdelse af forslag til en samlet uddannelsesstrategi som led i den Regionale Udviklingsplan således at det sikres, at relevante aktører inddrages i udvalgets arbejde
- udarbejdelse af forslag til en uddannelsespolitik, der kan danne grundlag for at yde udviklingstilskud m.m. i forhold til bl.a. ungdoms- og voksenuddannelser i Region Midtjylland således at det sikres, at relevante aktører inddrages i arbejdet.

Udvalget vedrørende uddannelse og kompetencer besluttede på sit møde den 6. februar 2007 at afholde en række temadrøftelser i foråret 2007 med invitation af repræsentanter fra henholdsvis ungdomsuddannelserne, de videregående uddannelser samt voksen- og efteruddannelser.

Som udgangspunkt for temadrøftelserne er der til hvert af møderne udarbejdet og udsendt et baggrundsnotat omfattende et kort resumé af relevante nationale strategier (Globaliseringsrådets strategi, fremtidssikring af erhvervsuddannelserne, fremtidssikring af de professionsbaserede videregående uddannelser m.v.), regionale strategier (Vækstforums

strategi og handleplan) og relevant regionalt datagrundlag.

De inviterede repræsentanter blev bedt om hver især at indsende en kort præsentation af deres visioner og strategiske overvejelser i forhold til det uddannelsesområde, som de repræsenterede, ligesom de blev bedt om at beskrive de tre største udfordringer i forhold til deres uddannelsesområde, som var relevante at diskutere regionalt.

Centerchef Hanne Shapiro fra Teknologisk Institut har været facilitator ved alle temamøderne.

Den første temadrøftelse blev afviklet den 21. marts 2007 med fokus på **Ungdomsuddannelserne**, omfattende de gymnasiale uddannelser (STX, HTX, HHX og HF), de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser, erhvervsgrunduddannelserne og landbrugsuddannelser.

I mødet deltog følgende repræsentanter:

Direktør Klaus Keller, Viborg Handelsskole
Direktør Hans-Werner Jakobsen, Horsens Handelsskole
Direktør Peter Kristoffersen, Silkeborg Tekniske Skole
Direktør Ann Østergaard, Skive Tekniske Skole
Rektor Jakob Thulesen Dahl, Skanderborg Gymnasium
Rektor Søren Brøndum, Herning Gymnasium
Rektor Marianne Mide, Skive Gymnasium og HF
Forstander Bertel Pedersen, Randers VUC og HF
Skoleleder Jens Kolstrup, Social- og sundhedsskolen i Skive
Forstander Lotte Ipsen, Bygholm Landbrugsskole

Den næste temadrøftelse blev afviklet den 17. april 2007 med fokus på **Voksenuddannelse og efteruddannelse** omfattende VUC, AMU og erhvervsskolerne.

I mødet deltog følgende repræsentanter:

Forstander Per Møller Jensen, VUC Skive-Viborg
Forstander Gert Sander Jensen, VUC Holstebro-Lemvig-Struer
Direktør Kerner Viinberg, Holstebro Tekniske Skole
Direktør Peter Kristoffersen, Silkeborg Tekniske Skole
Kursuschef Mette Greisen, Holstebro Handelsskole
Afdelingsforstander Kirsten Johannesen, Handelsskolen Minerva i Randers
Uddannelse- og marketingchef Liselotte Lybech, AMU-Djursland
Leder af efteruddannelse og udvikling Marianne Elbrønd, Social- og sundhedsskolen i Herning.

Ved denne temadrøftelse var der endvidere et oplæg ved uddannelsesdirektør Villy Hovard Pedersen, Undervisningsministeriet om:

- den nye lov om realkompetencer
- hvad der på vej i voksen- og efteruddannelserne
- modeller for sikring af overensstemmelse mellem udbud og behov på markedet

Den tredje og sidste temadrøftelse blev afviklet den 9. maj 2007 med fokus på de **Videregående uddannelser** omfattende universitet, professionshøjskole, CVU'erne og HIH.

I mødet deltog følgende repræsentanter:

Rektor Harald Mikkelsen, VIA University College
Studierektor Andreas Strib, Århus Lærerseminarium, JCVU
Direktør Aase Lydixsen, den Sundhedsfaglige Højskole, VIA University College
Direktør Peter Friese, den Pædagogisk og Socialfaglige Højskole, VIA University College
Konst. direktør Konstantin Lassithiotakis, den Teknisk-Merkantile Højskole, VIA University College
Studierektor Morten Thorninger, The Animation Workshop, CVU Midt-Vest
Dekan Erik Meineche Schmidt, Det Naturvidenskabelige Fakultet, Aarhus Universitet
Direktør Poul Bjerregaard, Århus Købmandsskole
Lektor Per Blenker, Institut for Økonomi, Aarhus Universitet
Direktør Erik Ernø-Kjølhede, Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning, Aarhus Universitet.

På baggrund af temadrøftelserne udarbejdes et forslag til uddannelsesstrategi og uddannelsespolitik, som forelægges Udvalget vedrørende uddannelse og kompetencer den 6. juni 2007 og derefter skal indgå i den politiske proces og indarbejdelse i den Regionale Udviklingsplan.

Der afholdes en uddannelsespolitisk konference ultimo august/primo september 2007, hvor udkast til strategi drøftes regionalt.

Udvalget vedr. internationale aktiviteter

Visionen med det internationale perspektiv er, at Region Midtjylland skal være en region, hvor fornyelse og globalt udsyn er en ressource til fortsat udvikling af de bedst mulige levevilkår for borgerne, nye udviklingsmuligheder for erhvervslivet og styrkelse af forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Borgere, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner skal have en klar fornemmelse af, at de er en del af en region, som tør udforske og drage nytte af de muligheder, globaliseringen giver, og hvor nøgleordene er *fornyelse og globalt udsyn*.

Det internationale perspektiv må altså ses som en ressource, som har relevans på de fleste af de områder, som indgår i Den regionale udviklingsplan, og det er vigtigt, at alle aktører, som skal medvirke til at realisere visionen i planen – som f.eks. kommunerne og uddannelsesinstitutionerne – også har fokus på det internationale perspektiv.

I regeringens strategi for Danmark i den globale økonomi *Fremgang, Fornyelse og Tryghed*, som blev offentliggjort i april 2006 er den overordnede vision:

Danmark skal være blandt de lande i verden, hvor det er bedst at bo, leve og arbejde – også om 10 og om 20 år. Vi skal være et land, hvor alle har de bedste forudsætninger for at udfolde deres evner og skabe fremgang for sig selv og for andre. Et land, hvor vi har et globalt udsyn og spiller en aktiv rolle i verdenssamfundet. Et land, hvor alle er med i fornyelsen, og alle får del i fremgang og tryghed.

Region Midtjylland vil være en international vækstregion og lægger sig dermed tæt op af regeringens vision om at udnytte globaliseringens bedste sider og minimere de risici,

globaliseringen medfører – og Den regionale udviklingsplan skal afspejle dette. Det er vigtigt, at Region Midtjylland stiller ambitiøse mål for udviklingen og at så mange aktører som muligt inddrages i dette.

Den fælles identitet, som efterspørges fra alle sider, kommer ikke bare fra fælles historie, fælles sprog og fælles kultur, men kommer også af den fælles stolthed og den fælles ambition om at gøre en forskel, som kan opstå, når det lykkes at skabe fælles visioner og at udleve dem i praksis.

Det kan bl.a. aflæses i en regions evne til at forny sig – at skabe nye vilkår for mennesker og virksomheder på baggrund af en fælles vision, og her kan den internationale dimension spille en væsentlig rolle, fordi det internationale udsyn giver baggrund for at se nye sammenhænge og nye muligheder for udvikling - bl.a. gennem samarbejde med internationale regioner, som har gjort konkrete erfaringer med fornyelsesprocesser på baggrund af globaliseringen.

Derfor er det vigtigt, at den internationale dimension indtænkes fra begyndelsen og ikke blot er noget, som vedhæftes for at legitimere mere traditionelle initiativer. Det betyder omvendt ikke, at det internationale perspektiv skal med i alt, men at det internationale indtænkes som en dimension, som kan medvirke til at kvalificere og udvikle indsatsen, hvor det er relevant. Den internationale dimension er ikke pr. definition en kvalitet i sig selv, men kan i den rette sammenhæng skabe merværdi i indsatsen.

Vækstforum har f.eks. i sin Erhvervshandlingsplan indtænkt det internationale som en overliggende, tværgående dimension, og udmøntningen vil ske i forbindelse med konkrete initiativer. Det kan f.eks. være i realiseringen af de 3 megasatsninger på sundhed og erhverv, fødevarer og miljø og energi, som også bliver en del af Den regionale udviklingsplan, fordi de alle vil få vidtrækkende betydning for det liv, borgerne i Region Midtjylland kommer til at opleve de næste 15 – 25 år.

De fødevarer, vi producerer og spiser, og det miljø og de energiformer, vi omgiver os med, vil påvirke vores generelle sundhed, som igen danner basis for, at videnskabsmænd og forskere i samarbejde med virksomheder og offentlige myndigheder kan udvikle nye produkter og udstyr, som kan give os et bedre liv og give inspiration til andre regioner i verden.

Set i globalt perspektiv er det vigtigt, at der er nogle lande og regioner, som går foran og som lader sig inspirere af erfaringer fra andre dele af verden til at skabe nye udviklingsmuligheder, og Region Midtjylland har på de tre nævnte områder gode forudsætninger for at være med i førerfeltet i denne udvikling.

Ikke mindst på energi- og miljøområdet, hvor Danmark allerede har en fremtrædende position, og hvor Region Midtjylland indtager en særstilling i Danmark, når det gælder vedvarende energiformer.

Dette skaber grobund for nye uddannelser og for at tiltrække nye kompetencer til regionen – og kan skabe grobund for fornyelse af vores uddannelsessystem og kompetenceudvikling, som kan få vidtrækkende betydning – bl.a. ved skabelse af flere attraktive og fremtidsorienterede arbejdspladser og ved etableringen af nye kompetencecentre (F.eks. IT-byen Katrinebjerg og Vestas' nye forskningscenter for vindenergi, som er unikt på verdensplan).

Uddannelse er således et område, hvor man i høj grad mærker den øgede internationalisering, og hvor man i stigende grad må se uddannelse i en international sammenhæng og derfor også tage højde for de behov og krav internationalisering stiller til reformer af såvel de enkelte uddannelser som af de systemer de enkelte uddannelser indgår i. Men det er vigtigt, at internationalisering fører til en kvalitativ styrkelse af uddannelserne, og at det internationale

perspektiv introduceres så tidligt i skolesystemet, som muligt, og at de yngste elever også ved selvsyn oplever andre kulturer og livsformer som en del af skoleforløbet.

Dette princip om det internationale som en værdiskabende dimension kan overføres til de fleste andre dele af det, der skal udgøre Den regionale udviklingsplan som f.eks. turisme, udvikling i landområder, infrastruktur/kommunikation, natur og miljø, sundhed m.v.

Den regionale udviklingsplan kan på denne måde blive en fælles platform for realisering af nyskabende initiativer, som ikke blot går på tværs af region og kommunegrænser, men som også krydser landegrænser. Konkret kan dette f.eks. realiseres i forbindelse med det nye Kattegat-Skagerrak program, hvor mange typer af aktører fra Region Midtjylland kan inddrages, således at samspillet med tilsvarende aktører i Norge og Sverige – eller i andre sammenhænge fra andre dele af verden – kan blive en yderligere udviklingsdimension for Region Midtjylland.

Det er derfor vigtigt, at den internationale dimension bliver *synlig* som en del af Den regionale udviklingsplan og at der skabes en konsensus om dette i regionen på tværs af organisationer og geografi, samt at visionen for regionens udvikling både på kort og lang sigt har ambitiøse mål for fornyelse og globalt udsyn.